

sum sentit, parum aquæ sorbeat. Ordinarie autem hæc eam infirmitas post medium noctis invadit.

3. Nullo modo Euphemie concedi potest Communio, ne quidem tempore Paschali, si post medium noctis sorbuit aquam; nisi in periculo mortis tunc constituta esset. *S. Beneve tom. 2. Cas. 87.* Dantur quatuor casus, in quibus licet communicare non jejuno. 1. Si in periculo mortis constituto ministrandum Viaticum. 2. Dum agitur de præcavenda profanatione sacrarum Hostiarum, ab hæreticis timenda. 3. Si Sacerdos verba consecrationis protulisset super aquam, idque primum adverteret post sumptionem hujus aquæ. 4. Dum celebrans post consecrationem labitur in deliquium, & ab alio non jejuno complendum Sacrificium, eoquod jejunus haberi non possit. *Pontas.*

NOTA. Benedictus XIV. gravissimis rationibus persuasus declaravit, Sacerdotem non jejunum non posse celebrare ad ministrandum moribundo Viaticum, saltem nisi hic tam vehementibus agitur tentationibus, ut contra eas prævalere non possit, nisi ope Evcharistie.

CASUS IX. Salaberga scemina devota die sabbathi vespere rheomate correptam se sentit; & hinc hora undecima parum sacchari ori ingerit, quo nondum consumpto indormiit.

3. Non potest altero die Evcharistiam fumere. Distinguendum id, quod sorbetur ex inadvertentia & per modum salivæ, ut sunt particule ciborum adhuc dentibus inhærentes ab eo, quod studio ori ingestum, etsi per modum medicinæ, deglutitur. *Pontas.*

CASUS X. Julianus coquus magnæ familiæ sæpe obligatur mane gustare cibos etiam diebus, quibus ad S. Communionem accedere cogitat. Similiter Edmundus Architrinclius aut cenopola iisdem diebus sæpe gustare vinum debet.

3. Si sunt certi, quod nihil deglutierint, possunt communicare; ex decentia tamen debet quis a talibus abstinere, qui vult communicare. *Pontas.*

CASUS XI. Ignatius vir piissimus, quamdiu integra sanitate fruebatur, communicare consueverat singulis diebus Dominicis & Festis. Jam autem per duos menses æger decumbit; & dum prima hebdomada ægritudinis suæ S. Viaticum receperat, rogat Parochum, ut saltem singulis Dominicis sacram sibi Communionem asserat.

3. Infirmo potest concedi hæc gratia; dummodo Evcharistiam jejunus accipiat, nisi de novo mortis periculum ipsi immineat, quo in casu non requiritur tale jejunium. *Observanda*

vanda autem circa Viaticum interstitia in qualibet Dicecesi præscripta. *Pontas.*

CASUS XII. Gorgonius communicavit sub Missa; & post Benedictionem statim exiit Ecclesia, & manducavit vel bibit.

3. Non quidem peccavit; profunda tamen reverentia sacratissimo Christi Corpori debita exigit, ut post S. Communionem aliquod temporis spatium gratiarum actioni impendatur. *Pontas.*

CASUS XIII. Godardus Parochus excepit confessionem Antonii, quem sine absolutione dimisit. Paulo post tamen Antonius petiit S. Communionem a Parocho.

3. Si peccatum Antonii est publicum aut per evidentiam facti, aut propriam ipsius confessionem publicam, aut quia est dissimulatus, aut pro reo declaratus per sententiam juridicam, Godardus debuit ipsi denegare S. Communionem etiam publice. Si vero peccatum est occultum, Antoniusque S. Communionem petiit publice, Godardus tuta conscientia eam ipsi denegare non potuit: si autem eam petiisset occulte, tunc quidem Godardus eam ipsi negare posset, sed in hoc solummodo casu, quo Godardus aliunde habeat certam notitiam de peccato Antonii, quam per confessionem, eamque viam Confessarius indicet penitenti, qua extra confessionem venit in notitiam peccati. Rituale Romanum statuit, peccatori occulto denegandam esse Communionem occulte petitam, si constet, eum non penituisse de peccato suo, & adhuc fovere propositum in eo perseverandi: in hoc enim casu nullum est periculum scandali aut infamie. Imo Sacerdos ministrans hujusmodi peccatori Evcharistiam ipsamet particeps fieret sacrilegii, quod hic committeret. *Pontas.*

NOTA. Etsi peccatum sit publicum, non tamen denegatio absolutionis aut denegationis causa est publica. Hinc si peccator publicus vere poeniteat, non potest ipsi denegari Communio, nisi fuerit personæ liter & notorie excommunicatus.

CASUS XIV. Humbertus viduus, dives mercator, peccavit cum ancilla sua, quæ etiam in domo ejus peperit. Parochus serio hortatus est eum, ut puellam hanc domo ejiciat, sicque publicum, quod dedit, scandalum reparat: Humbertus cum sæpius & diversis temporibus id se facturum promitteret, Parochus eum & ancillam per duos annos ad S. Communionem admisit. Verum crescente scandalo uno mense ante tempus Paschale declaravit utrique, nisi separentur ab invicem, se publice iis denegaturum Communionem Paschalem,

lem, & dein præmissis tribus monitionibus Canonicis contra Humbertum se impetraturum censuras Ecclesiasticas. Humbertus respondit, si hanc sibi infligeret Parochus ignominiam, se contra illum acturum coram Judice seculari; maxime cum jam sæpius sibi non minus Communionem Paschalem ministraverit quam ancillæ post puerperium; neque ex eo tempore probari posse, quod cum illa amplius peccaverit.

ꝛ. Parochus non habet jus Humberto tres monitiones Canonicas faciendi, nisi obtenta prius sententia judiciali, qua declaretur convictus de concubinato; & consequenter nec Humberto nec ancillæ publice denegare potest Communionem Paschalem ante sententiam. Verum si scandalum est certum & absolute publicum, potest & debet in foro conscientiæ ipsis denegare Communionem, maxime accepto ad hoc Episcopi sui mandato. Observandum nihilominus est, Quod, etiamsi Parochus non teneatur credere Humberto extra confessionem asserenti, se jam destitisse a peccato, teneatur tamen eidem credere id asserenti in Confessione; saltem nisi agatur de impedimento pertinente ad forum externum, ut est excommunicatio; & hinc injuste ageret, si S. Communionem illi denegaret. Interea tamen deneganda est ipsi absolutio; & male egit ab initio Parochus, dum absolvit Humbertum, utpote subsistente adhuc scandalo & occasione proxima peccandi. *Pontas.*

CASUS XV. Eudesus Parochus certus est, Franciscum S. Communionem petentem in actuali vivere concubinato, & non nisi ex hypocrisi ad Eucharistiam accedere. Potestne absque peccato ipsi porrigere hostiam non consecratam ad evitandam profanationem Sacramenti?

ꝛ. Eudesus gravissimum peccatum committeret porrigendo hostiam non consecratam; sicut & ille Sacerdos gravissime peccaret, qui, existens in peccato mortali, simulatorie consecraret. *Pontas.*

CASUS XVI. Amphilochius die quodam festo communicavit ex devotione; sed eodem die in lethalem morbum incidit cum evidenti mortis periculo.

ꝛ. Bene agit Parochus, si ipsi denegat Viaticum. *Pontas.*

CASUS XVII. Lævius morbo correptus constitetur, & petit sacrum Viaticum: sed antequam illud recipere potuit, incidit in phrenesin.

ꝛ. Si

ꝛ. Si non timenda sit quædam irreverentia Sacramento irroganda, Viaticum ipsi ministrandum est. Imo posset etiam ministrari amenti, qui antequam in amentiam incidit, piam ac religiosam voluntatem erga illud præfetulit, Sacramentumque irreverentiæ exponendi periculum non sit. *Pontas.*

CASUS XVIII. Gregorius Parochus tempore pestis defert sacram Hostiam in Corporali ad Parochianos suos peste infectos, ibique eam deponit ad januam domus, ut infecti propria manu S. Viaticum accipiant.

ꝛ. Praxis hujusmodi non est condemnanda, si ab Episcopo Diocesano approbetur. Sic etiam in administratione extremæ unctionis præcautio adhiberi potest v. g. sumendo virgulam, in cujus extremitate annexum sit gossipium, ut illud sacro oleo intinctum in convenienti distantia applicetur infirmo, cavendo autem, ne a vento auferatur. *Pontas.*

CASUS XIX. Cosmas existimat, se in S. Communionem plus gratiæ receptorum, si eam accipiat e manu alicujus Sacerdotis sanctioris, quam alterius minus sancti: hinc nunquam pro Communionem accedit Parochum suum, sed alios, quos putat vitæ esse magis irreprehensibilis.

ꝛ. Fallitur Cosmas; & in eo maxime reprehensione dignus est, quod tam sinistrum de probitate Parochi sui ferat iudicium. *Pontas.*

CASUS XX. Columbanus Parochus publice in Parochia sua habetur pro Simoniaco aut concubinario; & hinc Laurentius parochianus recusat S. Communionem recipere ex ejus manibus. Num tuta conscientia id recusare potest?

ꝛ. Potest; imo neque licet communicare cum eo extra casum necessitatis. *Pontas.*

CASUS XXI. Balthasar Parochus habet in sua parochia energumenum periculose decumbentem.

ꝛ. Non est ipsi deneganda S. Communio; nisi certum sit, eum torqueri a dæmone in pœnam alicujus peccati a se commissi notorii necdum emendati. *Pontas.*

CASUS XXII. Melania vidua alias valde devota, tempore Paschali ex improvise lapsa est in grave peccatum; cumque ex eo momento sentiret, in se extinctum vix non omnem pristini fervoris sensum, ex humilitate statuit abstinere a S. Communionem Paschali, eamque, cum modo indignam se reputet, ad Pentecosten differre, & interea per opera penitentiae ad eam se disponere.

ꝛ. Pro-

ꝑ. Propria autoritate non potest absque peccato S. Communionem differre. Veræ humilitatis est obedire Christo & Ecclesiæ. *Pontas.*

CASUS XXIII. Salvius per integrum annum nunquam communicavit, ne quidem primum elapso tempore Paschali. Teneturne adhuc post lapsum præfixi temporis satisfacere præcepto ?

ꝑ. Tenetur proximam inquirere occasionem, qua per dignam Communionem præcepto Ecclesiæ satisfaciatur. *Pontas.*

CASUS XXIV. Samuël paulo ante Dominicam Palmarum cogitur ratione commerciorum suorum proficisci in Sueciam, ibique per aliquot menses se detinere. Prævidet, se sibi non reperiturum sacerdotem, & consequenter fore, ut præcepto Communionis Paschalis satisfacere non possit.

ꝑ. Potest anticipare Communionem Paschalem, saltem nisi ante paucos dies Evcharistiam sumpsisset, aut si differendo se exponeret periculo præcepto Communionis annuæ non satisfaciendi, ultra annum scilicet distante una Communionem ab altera. Quod si propositum iter non suscepturus sit, bene faceret intra dies quindecim bis communicando. *Pontas.*

NOTA. Infirmus, qui paulo ante tempus paschale Evcharistia refectus est, tenetur ipso tempore Paschali denuo communicare, ut plena satisfaciatur præcepto Ecclesiæ; sic vult rituale Romanum. Si Parochus prævidet, infirmum brevi post tempus Paschale ita convalesciturum, ut ipsius possit adire Ecclesiam pro recipienda sacra Communionem, potest ipse differre Communionem Paschalem usque ad convalescentiam. *C. A.*

CASUS XXV. Chrysanthus ordinarie per æstatem se rursus detinet, in hyeme autem Parisiis.

ꝑ. Tenetur Communionem Paschalem obire in alterutra duarum Parochiarum, in qua nimirum tempore Paschali moratur. *Pontas.*

CASUS XXVI. Episcopus quidam omnibus Diocesis suæ Parochis præcipit, ut in Dominica in *Albis* sub terminis generalibus moneant eos, qui Communionem Paschalem nondum peregerunt, ut quantocyus eam peragant; alias publice eos denunciandos, ac nomina eorum ad Promotorem deferenda fore, ut ad postulationem ipsius per sententiam Officialis declarentur censuras incurrisse, & si in hoc statu morerentur, sepultura Ecclesiastica priventur. Raymundus Parochus sciens, tres ex suis parochianis sub hoc casu esse comprehensos, monet eos publice suppressio tamen nomine; quam monitionem cum non curarent, proprio quemdam horum denunciat nomine, & quidem publice, simul declarando,

quo, se ocysus nomen ipsius ad Promotorem delaturum, ut procedatur contra ipsum. Hic ira exardescens eodem adhuc die ægritudine quadam corripitur, ac sequenti die moritur, quin Confessarium pro deponenda confessione petierit.

ꝑ. Parochus tuta conscientia Ecclesiasticam ipsi sepulturam denegare non potest juxta disciplinam invariabiliter observatam in Gallia. Omne, quod in potestate Parochi est, consistit in eo, ut consulat Episcopum, si tantum temporis suppetit, & mandata ejus exequatur. *Pontas.*

CASUS XXVII. Hyppolitus existens in consuetudine peccati mortalis, quam non vult relinquere, communicavit in Paschate sacrilege, ne videretur aliis transgredi præceptum Ecclesiæ.

ꝑ. Præter sacrilegium per indignam Communionem commissum, novum peccatum commisit violando præceptum Ecclesiæ dignam Communionem præcipientis; teneturque ocysus eo tendere, ut per novam ac dignam Communionem satisfaciatur præcepto Ecclesiæ. *Pontas.*

CASUS XXVIII. Siricius tempore Paschali accessit ad confessionale sui Parochi; eique dixit, se jam esse absolutum a suis peccatis ab alio Confessario habente potestatem; petique S. Communionem.

ꝑ. Si Siricius fuit excommunicatus, Parochus non tenetur credere verbis ipsius; sed habet jus exigendi ab ipso attestationem authenticam de sublato impedimento. Verum si non agatur de impedimento ad forum judiciale externum pertinens, credere debet Siricio in foro poenitentiae, ipsique S. Communionem ministrare. *Pontas.*

CASUS XXIX. Mauritius Vicarius in statu peccati mortalis quindecim aut viginti personis administravit S. Communionem, quin prius contritionem elicuerit.

ꝑ. Si diversis interruptis vicibus vigesies administravit S. Communionem viginti personis, commisit viginti peccata mortalia. Si vero uno actu continuo id egit, tantum commisit unicum peccatum. *Pontas.*

CASUS XXX. Landulfus Parochus decumbens comperit, etiam ex Parochianis suis quempiam graviter decumbere ac petere Viaticum; cumque alius Sacerdos præfens non sit, committit Benedicto Diacono, ut ad ægrum Evcharistiam deferat.

ꝑ. In tam urgenti necessitate absque peccato id muneris committere potuit Diacono. *Pontas.*

CASUS XXXI. Placidus in statu peccati mortalis constitutus tempore Jubilæi omni adhibita diligentia ad confessionem admitti quæsit, nec tamen præ turba populi ac multitudine pœnitentium, quibus solus Parochus non sufficiebat, ad confessionale pervenire potuit. Hinc vivum cum lachrymis de peccatis suis dolorem concipit, & ultimo Jubilæi die absque confessione ad S. Communionem accedit.

R. Non licuit ipsi Evcharistiam sumere non præmissa confessione: Indulgentias enim Jubilæi lucrari non est de præcepto. Et hinc communicavit tali modo absque urgente necessitate. *Pontas.*

CASUS XXXII. Suntne admittendi ad S. Communionem, qui baptizati non sunt? Num satisfcit præcepto Ecclesiæ per communionem sacrilegam?

R. Certum est, admitti non posse ad Communionem eos, qui non sunt baptizati. Certum pariter est, per Communionem indignam non satisfieri præcepto Ecclesiæ, omnes adultos ad Communionem saltem semel in anno tempore Paschali obeundam obligantis. *De Lamet.*

CASUS XXXIII. Hæreticus quidam catholicum se simulat, ut in Hospitali reciperetur: in hac simulatione communicat, & tertio post abjuratorem hæresis die morbo corripitur.

R. Debet ipsi in hoc casu administrari S. Communio per modum Viatici; verum extrema unctio non est ipsi reiteranda absque permissione Episcopi. In gratiam infirmi licet quandoque recedere ab observatione regulæ dierum decem inter unam Communionem per modum Viatici, & alteram subsequenter. Qui communicavit sabbatho Passionis per modum Viatici, non tenetur tempore Paschali communicare, ut satisfaciatur præcepto. *Fromageau.*

CASUS XXXIV. Parochus novit ex confessione, infirmum aliquem fovere implacabilem inimicitiam erga proximum, omnemque respuere reconciliationem cum eo. Teneturne ipsi ministrare Viaticum?

R. Si inimicitia non est publica, tenetur ipsi ministrare. *De Lamet.*

CASUS XXXV. Petrus a longo jam tempore publicam fovet inimicitiam erga plures personas familiæ suæ, nec matre, fratribus ac sororibus exceptis, a quibus vivit separatus licet in eadem domo. Tempore Paschali permisso Parochi sui confessus est cujdam Religioso, quem ipse Parochus monuit de publica, quam Petrus suis cum consanguineis gerit, inimi-

inimicitia. Potestne Parochus publice Petro S. Communionem denegare?

R. Non potest; nam cum ipsemet Religiosum illum, cui Petrus ex sua permissione confessus est, de statu Petri monuerit, rationabiliter præsumere debet, Religiosum hunc partes Confessarii quoad hoc rite adimplevisse. *Pontas.*

CASUS XXXVI. Religiosus quidam Superior Communitatis cujusdam Monialium suæ jurisdictioni subditarum imponit pœnas proportionatas iis, quæ abque legitima causa præscriptas in Constitutionibus Communiones omittunt, nisi post iteratas sæpius monitiones sese correxerint.

R. Potest tales pœnas infligere, quin limites potestatis suæ excedat. *Fromageau.*

CASUS XXXVII. Superior quidam Communitatis Monialium exemptarum parlitorium interdicit illis, quæ per tres menses ad S. Communionem non accesserint; notabiliores autem pœnas imponit illis, quæ per sex menses abstinerint, præmissis tamen monitionibus.

R. Optimo jure has pœnas imponit. *Fromageau.*

CASUS XXXVIII. Puella quædam licet surda & muta, optimis tamen moribus est. Potestne ipsi ministrari S. Communio?

R. Si sufficienter est imbuta fidei mysteriis, potest ipsi ministrari. *De Lamet.*

NOTA. Prudentis parochi est, antequam surdum & mutum ad Communionem admittat, eum præsentare Episcopo, si commode fieri possit, ut ipse judicet de capacitate ejusdem, aut saltem hac super re consulere Episcopum; quia admodum difficile est ferre judicium de capacitate surdorum & mutorum ad Communionem. *C. A.*

CASUS XXXIX. Manetne speciebus Evcharisticis corruptis Corpus Christi corporaliter & physice præsens in communicante?

R. Errat, qui id credit. *De Lamet.*

CASUS XL. Canonicus quidam Ecclesiæ Cathedralis periculose decumbit in domo sua Canonica sita in vicina Parochia. Hic secum habet in domo quamdam consanguineam notorie suspectam de in continentia & vita scandalosa per totam urbem. In hoc statu constitutus vocat Parochum urbis consanguineum suum & amicum intimum ad excipiendam confessionem suam, qui petita ad id & obtenta a Decano Cathedralis Ecclesiæ licentia audit confessionem ipsius, eumque absolvit, dilata tamen S. Communionem, usque dum scemina domo ejecta fuerit; id quod & a Decano & a Capitulo approbatum

batum fuit. Verum scœmina ejectionis suæ consilium agitari animadvertens ita infirmi sibi devinxit animum, ut ad eam actu ejiciendam persuaderi non potuerit sub prætextu, quod sic scandalum dato novo scandalo tolleretur. Res hæc multum in Urbe rumorem excitat, & Capitulum nihilominus absolute vult scœminam domo expelli. Aliquanto post Canonicus pejus se habere incipiens vocari jubet Vicarium Parochiæ, in qua degebat; qui id insinuat Decano, ab eoque licentiam obtinet infirmum invisendi, simulque mandatum eum exhortandi, ut ad recipienda Ecclesiæ Sacramenta dignum se reddat; sed Canonicus persistit in suo proposito potius sine Sacramentis decedendi, quam scœminam domo expellendi, priusquam sanitatem recuperaverit. Vicarius differt ipsi per dies aliquot Sacramentum pœnitentiæ ad exemplum Parochi, & demum excipit confessionem ejus, ac illum absolvit *in scio Decano, quem sciebat reluctantem*, contentus promissione facta ab infirmo, se scilicet scœminam ejecturum, quam primum convalescisset. Decanus re percipit, ac simul inaudiens, infirmum extra periculum mortis positum, expresse prohibet Vicario, ne S. Communionem ipsi ministret, quamdiu scœmina in domo persisteret. Vicarius autem, quem Canonicus missis identidem nuntiis urgebat, adit Episcopum, eique totam rei seriem exponit; qui cum diceret, vicarium posse infirmo ministrare S. Communionem, quin id ipsi præciperetur, hic ocysus Eucharistiam ad ægrum defert, non obstante prohibitione Decani eo ipso die mane iterata; id quod haud exiguum per totam urbem scandalum præbuerat.

ꝑ. 1. Parochus, qui primus ad infirmum accitus fuerat, egit conformiter legibus Ecclesiasticis. Tam ipse quam ejus Vicarius absolvere poterant infirmum in loco suæ jurisdictioni subiecto; nisi privilegia Capituli obstant. De cætero nec Parochus nec Vicarius poterant publice S. Communionem denegare personæ, cujus confessionem exceperunt, & quæ eandem petiit, licet eam indignam esse noverint. 2. Capitulum, utpote omnem in Canonicos jurisdictionem habens, potuit obligare memoratum Canonicum ad expellendam domo sua scœminam, si non est in eo gradu consanguinea, in quo tales secum retinere Clericis per Canones licet; imo etiam si est in tali gradu consanguinea, sit autem ob pessimam vitæ rationem suspecta: & in tali casu Promotor posset agere in hunc Canonicum ratione scandali, & procedere adversus ipsum, 3. Decanus non ubique est proprius Canonicorum Parochus in Capitulo exempto. *De Lamet.*

CASUS XLI. Vidua quædam quotidiana infirmitate laborabat, quæ tamen, quamprimum S. Communionem reciperet, pro eo die cessabat. Quod cum mirum videretur Parochus, die quodam ad eam tentandam porrexit illi Hostiam non consecratam.

ꝑ. Parochus abusus est suo ministerio, & a peccato excusari non potest. Quapropter conveniri in foro externo, judicari & condemnari potest ad minimum ad suspensionem per aliquot menses, aliamque pœnitentiæ Canonicam. Id tamen neutiquam intelligendum est de tentamine, quod per hostiam non consecratam fit in infirmo, ut videatur, num eam deglutire possit. *De Lamet.*

CASUS XLII. In Diœcesi Aletheni per Episcopale Decretum sancitum est, ut tempore Paschali Parochus omnibus S. Communionem ministret, qui eam petierint, & schedam confessionalem attulerint. Potestne Parochus illi denegare S. Communionem, qui talem schedam non attulerit?

ꝑ. Cum Episcopus id non sine gravi ratione statuerit, Parochus potest illi denegare S. Communionem, qui absque scheda confessionali eam privatim petit, eumque monere, ne illam publice petat. Si tamen hoc non obstante Parochianus se sifteret ad sacram Mensam, Parochus illi denegare non possit. *Fromageau.*

CASUS XLIII. Parochus quidam parochiano suo absolutionem denegavit, eique S. Communionem interdixit; quæ tamen hoc non obstante ad S. Mensam accessit.

ꝑ. Publice non potest ei denegare S. Communionem. *De Lamet.*

CASUS XLIV. Lucia scœmina valde pia rogat Parochum, ut ipsi in Communionem porrigat plures hostias, aut saltem unam majorem. Quid sentiendum de hac praxi?

ꝑ. Praxis hæc est superstitiosa: non enim, ut advertit D. Thomas, plus gratiæ recipitur ex pluribus hostiis, quam ex unica. C. A.

CASUS XLV. Franciscus tempore Paschali non communicavit, putatque post lapsum hujus temporis præceptum non amplius obligare per reliquam anni partem.

ꝑ. Errat Franciscus; quia tempus Paschale est potius assignatum ab Ecclesia, ut Fidelibus in memoriam revocetur obligatio communicandi, quam ut tempus aliquod determinetur, post cujus lapsum præceptum non amplius existat. *S. Thom. Navar. Suar. C. B.*

CASUS XLVI. Petrus duodecim annos natus accedit ad S. Mensam pro prima Communionem, quin prius fuerit examinatus a suo Parocho. Estne ipsi ministranda S. Communionem?

R. Non est ministranda; quia Parochus scire non potest, utrum infantes sint sufficienter instructi ad S. Communionem, nisi ex praevio examine de dispositione eorum, aut ex testimonio prudentis ac discreti Confessarii. Ne autem populum exinde reddat attonitum, aut puerum contristet, alta voce jubeat eum venire ad examen, ut possit sequenti die, si reperiat idoneus, ad S. Communionem admitti. C. B.

CASUS XLVII. Homo quidam agricola tempore Paschali communicat in sua Ecclesia Metropolitana; ibique petit testimonium peractae Communionis, quod Parocho suo exhibet.

R. Non satisfacit praecepto, nisi habuerit facultatem a suo Parocho, aut a Vicario Generali, aut ab Episcopo. *Card. de Lugo. C. B.*

CASUS XLVIII. Parochus quidam denegat S. Communionem Titio, eoquod veniam nolit petere de occulta injuria sibi illata.

R. Peccat iste Parochus; nam si Communionem ipsi denegat publice, eum diffamat; si secreto ipsi accessum interdicit ad S. Mensam, abutitur auctoritate sua; & cum ex animo offensam condonare deberet, ad quod eum munus Pastoris obligat, exercet actum vindictae maxime peccaminosum: cumque agatur de Communionem Paschali, praeter gravamen, quod infert parochiano suo, eum insuper privat subsidiis spiritualibus Ecclesiae; quod nunquam permitti potest. *Tambur. c. 6. de comm. §. 2. num. 10. Maderno q. 5. art. 9. n. 3. Girib. de Sacr. cap. 6. n. 21. C. B.*

CASUS XLIX. Unus duorum Sacerdotum Capellanorum deservientium in quadam Capella sita in montibus, cum non possit legere Missam tempore Paschali, putat se satisfacere praecepto, si S. Communionem accipiat ex manu alterius Sacerdotis.

R. Non satisfacit: etsi enim Presbyteri, qui tempore Paschali Missam legunt, non teneantur communicare ex manu Parochi sui, neque celebrare in Ecclesia Parochiali, illi tamen, qui eo tempore aut non volunt aut non possunt Missam celebrare, sunt habendi instar laicorum; & consequenter, ut satisfaciant praecepto, tenentur ut laici pro S. Communionem se sistere in propria parochia, aut petere licentiam

eam

eam recipiendi alibi. *Rosig. de Euch. q. 8. art. 3. num. 12. Lugo disp. 18. Sect. 1. n. 31. Girib. de Euch. cap. 8. n. 25. C. B.*

CASUS L. Cum Parochus quidam per plures annos tolerasset, ut quidam Parochianorum suorum tempore Paschali extra Parochiam S. Communionem obirent, quin eos eapropter monuisset, etiam Paulus hoc anno abque petita licentia Communionem Paschalem peragit extra Parochiam.

R. Non satisfacit praecepto; quia sive Parochus habuerit rationes quasdam non monendi communicantes extra Parochiam de obligatione sua, sive id ex negligentia omiserit, id non obest praecepto, vi cujus omnes Fideles tempore Paschali tenentur communicare in Parochia sua. Et hinc silentium Parochi non excusat. *Paulum Girib. de Euch. c. 8. n. 28. C. B.*

CASUS LI. Infans quidam periculose decumbit; & licet jam attigerit annos discretionis, dubitatur tamen, utrum factis possit discernere panem Eucharisticum a pane ordinario. An Parochus potest aut debet ipsi ministrare Viaticum?

R. Potest; sed non debet. *Card. de Lugo de Euch. disp. 13. n. 43. & 44. C. B.*

NOTA. Haec responsio fundatur in eo, quod Parochi possint ministrare extremam unctionem, licet conditionate tantum, infantibus, de quibus dubium est, utrum plene attigerint usum rationis moralem. Id autem extendi non debet ad Eucharistiam, quam non licet sub conditione ministrare, neque periculo profanationis exponere. Ex quo sequitur, Parocho in praxi haud insistendum esse datae responsioni.

CASUS LII. Parochus quidam nullam putat committi indecentiam, si S. Viaticum ministret cuidam ex parochianis suis amenti.

R. Si est amentis a nativitate, non potest ipsi ministrari Viaticum; quia ex una parte amentibus a nativitate, prout & infantibus Eucharistia non est necessaria ad salutem; ex altera parte indecens est praebere panem Eucharisticum illi, qui nunquam potuit distinguere cibum istum Angelicum a cibo ordinario. Verum si parochianus iste primum delapsus est in amentiam post adeptum usum rationis, & quandoque habeat lucida intervalla, in quibus videatur quodam ferri affectu ac desiderio ad Sacramentum Eucharistiae, Parochus potest ipsi ministrare S. Viaticum, omnem tamen praecavendo indecentiam, & dummodo certus sit, eum peccati mortalis reum non fuisse, dum in amentiam incidit, aut peccata detestatum fuisse, quae committere potuisset. *D. Thom. 3.*

U 2

part.

part. 9. 80. art. 9. *Roncag. de Sacr. tr. 4. c. 7. n. 4. Girib. de Evch. t. 4. c. 8. n. 10. & 11. aliique communiter. C. B.*

CASUS LIII. Petronius mane communicavit, & vespere ægritudine corripitur summe periculosa. Estne adhuc ipsi ministrandum S. Viaticum?

R. Probabilius est, quod non; quia Petronius, posito quod moreretur in hac ægritudine, vere communicavit paulo ante mortem suam, & consequenter in circumstantiis, in quibus Salvator præcepit S. Communionem. *Suarez. Feliz. De Lugo, aliique.*

CASUS LIV. Cajus peccator publicus Parocho suo, cui confitetur, mortem minitatur, si sibi absolutionem & S. Communionem denegat.

R. Parochus potest ipsi conferre Communionem, neutquam autem absolutionem. Ratio & disparitas est; quia ministrare Communionem etiam indignis in se non est actio intrinsece mala, & hinc præceptum non ministrandi indignis non obligat semper & in omnibus cujuscumque demum generis circumstantiis. Econtra nunquam potest permitti, ut conferatur absolutio indigno; quia id est essentialiter malum. *S. August. lib. contra mendac. c. 18. Nisi itaque Cajus petat Evcharistiam in odium Religionis aut fidei, Parochus ad evitandam mortem potest impiæ petitioni ejusdem annuere quoad Communionem; nullatenus tamen quoad absolutionem. Gobat. tom. 1. tr. 1. num. 273. & 276. Girib. de Sac. c. 6. num. 22. & 24. Suarez. de Evch. disp. 67. sect. 1. in fine & sect. 4. in resp. ad 1.*

NOTA. Censeo, eum potius obligari ad excipiendam mortem, quam cooperari ad notoriam vel declaratam inhonorationem SS. Sacramenti. Author sic respondens recordari debuisset verborum S. Chrysostomi Hom. 83. in Matth., quæ ipse ad alium similem casum attulit: *Deum, non hominem timeas. Animam prius tradam meam, quam Dominicum alicui corpus indigne, sanguinemque meum effundi potius patiar, quam sacratissimum illum Sanguinem præterquam digno concedam.*

CASUS LV. Presbyter quidam ex reverentia ad Sacrosanctam Evcharistiam porrigit Hostiam non consecratam peccatori excommunicato non denunciato publice S. Communionem petenti.

R. Male agit hic Presbyter; quia in hac actione committit simulationem proscriptam ab Innocentio XI. *propof. 2. damn.* tanquam perniciosam in administratione Sacramentorum & execrabilem; præbendo enim hostiam non consecratam occasionem præbet idololatriæ, id quod certe gravius peccatum

tum est, quam indigna Communionem. Itaque sicut ratio reverentiæ Sacramento debitæ eo adducere non debet Presbyterum, ut S. Communionem denegat peccatori occulto eam petenti publice, sic pariter ex tali reverentia præbere illi non potest hostiam non consecratam; cum sic grave peccatum per aliud longe gravius evitare conaretur. *D. Thom. 3. part. 9. 80. art. 6. ad 2. Dian. part. 4. tr. 4. resol. 47. Suar. Tom. 3. in 3. part. dif. 67. sect. 4.*

CASUS LVI. Joannes degens in servitiõ alicujus Communitatis Religiosæ tempore Paschali communicat in Ecclesia Monasterii. Num satisfacit præcepto?

R. Si vivit sub obedientia Religiosorum, & in Monasterio habitat, satisfacit præcepto Communionis Paschalis; si vero servit ipsis, quin vivat sub eorum obedientia, & quin in Monasterio habitet, non satisfacit. *Trid. S. 24. c. 1.*

Vide *Debitum conjugale. Missa. Surdus & mutus.*

COMOEDIA.

1. *Comœdia* proprie loquendo est Poëma dramaticum actiones communes & lepidas exitu læto repræsentans, in quo ingeniose defectus hominum corriguntur, variisque exhibitionibus spectantium & audientium animi oblectantur. Verum hæc vox *Comœdia* generatim sumpta quodlibet poëma dramaticum significat; vocaturque *Comœdus*, qui prodit in scenam, & demandatas sibi partes agendo alios juvat ad repræsentandum drama pro oblectatione populi, conquirendisque exinde necessariis vitæ subsidiis. Certum est, *Comœdias* ut originem sic progressum suum habere ab Ethnicis.

2. Cæterum patebit ex sequentibus, quanta mala producant modernæ *Comœdiæ*; & quam juste *Comœdi Sacrorum* participatione priventur; ac demum, quod exinde consequitur, eorum spectacula absque peccato frequentari non posse.

CASUS I. Aristobulus Nobilis & uxor ejus solent interesse *Comœdiis* & Operis Theatralibus; dicunt enim, id exigere rationem decori, seque tantum eo ire pro relaxatione animi; & hinc ab iisdem abstinere recusant. An a Confessario acceptanda hæc excusatio, & non obstantem, quod a *Comœdiis* abstinere nolint, conferenda ipsis absolutio?

R. Cum Ecclesia omnibus sæculis damnaverit ludos theatrales, ut patet ex scriptis Patrum, Aristobulus & uxor ejus tenentur in conscientia renunciare his spectaculis in perpetuum, & parere Confessario id ab illis exigenti. *Pontas.*